

# DZIENNIK URZĘDOWY WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

KWARTAL I szv.

w Kaliszu dnia 12. Lutego 1828.

Wydział Wojskowy. — Sekcja Policji.

Nro. 2 $\frac{249}{79}$ . z r. 28.

## KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Otrzymawszy Reskrypt Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, zasadzający się na raportach od różnych Władz doszłych, iako to:

- 1) Od Urzędu Muncypalnego miasta Stołecznego Warszawy, iż woły z Podola i Wołynia przez Włodawę do Warszawy na konsumcyą idące (przez które nayeściej w porze jesiennéy zaraza bydłęca do kraju wprowadzana zostaje) w znaczny liczbie padają.
- 2) Od Kommissyi Woiewództwa Płockiego z dnia 15. — tudzież Kommissyí Woiewództwa Krakowskiego z dnia 27. z. m. i r., iż w okolicach Mitawy i w mieście Mysłowicach z Obwodem Olkuskim graniczącym, pannie powietrze na bydło rogate — i że
- 3) Rząd Pruski z tego powodu zakazał wprowadzania z Rosyji do Pruss bydła, iako i wszelkich Artykułów mogących przenieść zarazę; nakoniec zapewniona Kommissya Rządowa z doniesienia jednego z Lekarzy zwierząt, iż rzeczona choroba już w kraju tutajszym okazała się — na przypadek więc zawięcia się podobny choroby na bydło w tutajszym Woiewództwie, przesłała Kommissyi Woiewódzkiej opis zarazy bydłecy czyli powietrza bydła rogatego, przez Radę Ogólną Lekarską w Królestwie Polskim wydany, który Kommissya Woiewódzka pospiesza podać do wiadomości publiczney, z wezwaniem Właścicieli inwentarzy, ażeby środki zaradczce tym opisem objęte, w razie podobny choroby w tutajszym Woiewództwie, ściśle zachowali, zwłaszcza, gdy to własnego ich dobra i ich Sąsiadów dotyczy.

Poleca przytém Wóytom Gmin i Burmistrzom Miast, ażeby Mieszkańców w właściwych Gminach natychmiast starali się o tych środkach naydokładniéj poinformować.  
w Kaliszu dnia 25. Stycznia 1828 roku.

Radca Stanu, Prezes:

PIWNICKI.  
Sekretarz Generalny, *Dziwulski.*

## RADA OGOLNA LEKARSKA w Królestwie Polskiem.

### O P I S A N I E

*Zarazy bydłécy czyli powietrza bydła Rogatego.  
(Lues vel pestis boum.)*

Powietrze bydła rogatego, jest to choroba gorączkowa, zgnila i tak dalece zaraźliwa, że częstokroć przez jedną chorą sztukę bydła, w wielu trzodach, okolicach i nawet całym kraiu, rozszerza się.

Choroba ta poczyna się u pojedynczych sztuk bydła, rozszerza się leniwie, to jest: w 8mio lub 12to dniowych przerwach, wybucha znowu u kilku sztuk bydła, a dopiero w dalszym ciągu, coraz więcéy bydła razem obarcza, i takowe 5 lub 7 dnia od iawnego okazania się choroby, czyli 13 lub 14 dnia od okazania się przypadłości iawną chorobę poprzedzających, biegunką, lub w skutek gangreny wewnętrzney osobliwie żołądków, umarza.

Ze wszystkich bydłeta napastujących chorób, jest ta zaraza nayniebezpiecznieyszą, więcéy szkody wyrządza, iak wszelkie razem wzięte choroby zwierząt domowych. Takowa choroba obarcza bydło rogate tylko raz przez ciąg życia i udziela się iedynie temu rodzajowi zwierząt, a mianowicie, przez swój lotny, zaraźliwy pierwiastek, i to dwoiakim sposobem:

#### A. P O Ś R E D N I O.

1. Przez odzienie i obuwie ludzi usługujących chorym bydłétom, lub tylko stanowiska tychże odwiedzających, iako to: lekarzy ludzi i zwierząt, pasterzy, pądróżnych i żebraków.
2. Przez narzędzia i naczynia, po chorych i odeszłych bydłétach pozostałe.
3. Przez mieszczenie zdrowego bydła w stanowiskach nienależycie oczyszczonych, po chorych i upadłych.
4. Przez inne domowe zwierzęta, to jest: koty, świnie, drób, a naybardziej psy, które z choremi w związku zostawały.



5. Przez karm: od chorych bydła w części pożywany, zbrukany, lub tylko nad tychże głowami leżący.
6. Przez przeniesienie zapowietrzonéy wełny.
7. Przez lizanie i obwąchywanie krwi chorym: upuszczonéy, tudzież przez lizanie ścierwa, krwi, niewyprawnych: skór, żółci i surowego łoiu z upadłych, niemniej, przez lizanie po upadłych i chorych pozostałych łzów, smarku, śliny; moczu i gnoiu.

### *B. B E Z P O Ś R E D N I O .*

8. Przez związek zdrowych z choremi na pastwiskach, targowiskach, gościńcach, przy nadawaniu i w stanowiskach, gdzie zaraza nayspewniej i naysprędzėj udziela się, przez lizanie chorego bydła i wciąganie z tegoż wyziewow, nawet kiedy stoi w odległości 20 kroków.

Wszelkie przepisy służące do przytłumienia i zapobieżenia szerzeniu się téy choroby, ściągają się do bydła zdrowego, chorego i upadłego.

### *Lekarsko-policyjne prawidła co do bydła zdrowego:*

Wykonanie tych i wszelkich policyjno-lekarskich prawideł, o których później będzie mowa, jest daleko ważniejszém, niżeli leczenie choroby, gdyż doświadczenie nauczyło, że choroba rozwinięta, opiera się częstokroć i nayskuteczniejszym lekarstwom.

*B.* Nie masz dotąd środka: zdolnego do ochronienia bydła od choroby, gdy na zarazę wystawionym: jest — nayważniejszą więc rzeczą jest, starać się o to iak nayusilniej, aby zdrowe bydła: nie miały żadnego związku z choremi, i tym: końcem:

1. Skoro się w trzodzie u: iednéy lub kilku sztuk bydła choroba okaże, należy jeszcze zupełnie zdrową rogacizną przeprowadzić do oddzielnego i odległego stanowiska; tamże ciągle utrzymywać, poić, karmić: i nad nią: czuwać, dla wczesnego zaradzenia, gdy się choroba u którój sztuki ziawi.
2. Jeżeli liczba odosobnionych zdrowych bydła: jest znaczna, potrzeba ie na cząstki podzielić, dla łatwiejszego przeglądania; nad każdą gromadą czuwać do dui 14 i skoro się choroba choć u iednéy sztuki w którój kupie ziawi, z tą częścią bydła tak postąpić, iak się powie w przepisach, o chorych bydłach:
3. Sąsiedzi stanowiska w którym się choroba wszczęła, mają swoje zdrowe bydło, gdziciadziej: przeprowadzić.
4. Dla dozorowania odosobnionych bydła, utrzymywać oddzielnych, pilnych i rozsądnych posługaczy, którzy nie mają chodzić do bydła chorego i nie dopuszczać do zdrowego żadnych obcych ludzi, ani innych zwierząt.

5. Psy domowe, naybezpieczniej iest trzymać na uwiązaniu, a zkąd inąd przybyłe zabijać.
6. Dla bydła zdrowego, używać osobnych naczyń i narzędzi.
7. Nie wypędzać bydła na targi i iarmarki, i zkądkolwiek przygnane bydło, dni 14 osobno utużymywać.

*II.* Bydło zdrowe należy utrzymywać według prawideł użytecznego hodowania, ze szczególnym względem na panującą chorobę, to iest:

8. Dostarczać bydłu, zdrowy dostateczny karm, i dodawać do tego co dzień, a przynajmniej 3. 4. razy co tydzień, proszek z jagód iakówcowych z proszkiem korzenia gorzyczki, lub téż ziela piołanu, albo kwiatu rumianku; na iedną sztukę bydła, z każdego po dwie łyżek stołowych, przymieszawszy do tego łyżkę tartłej soli.  
Ten proszek należy dodawać do zwilżonego karmu; inaczey bydłę część iedną proszku tchem rozdmuchacie, a druga, lechtanie w gardle sprawia i przelknięcie utrudza.
9. Obok zwyczajnego karmu, dobrze iest podawać bydłu przynajmniej raz co dzień, nieco iarzyń, iako to: rzepy, marchwi, liści z kapusty i t. p.
10. Poić bydło 3. 4. razy dniem, czystą studzienną lub rzeczną wodą: bo iedynie taka, karm rozrzedzić i w użyteczną pożywną ciecz, obrócić może.
11. Wodę do napoju należy zwolnić i zrana nieco osolić.
12. Po każdym napoieniu bydła, dać mu przegryźć garść siana, lub trochę ięczmiennéy albo owsiannéy słomy.
13. Obory potrzeba zaopatrzyć od cugu, i gnóy z tychże często wywozić, a bydłu co dzień świeżą słomą pościelać.
14. Nad złą powalą obory, nie kłaść siana ani słomy, gdyż spadające paprochy, zatykają otwory przeddechowe skóry bydła, a słoma iako napoiona zepsutemi wyciewami, staje się szkodliwą.
15. Chędożyć bydło co dzień, kiedy iest suche, pod włos, powrósem z tarzanéy słomy, aby się bród lepiej wydobył; sama natura wskazuje tego potrzebę, obdarzywszy bydła instynktem lizania się.
16. Ponieważ iednak polknięta sierć utrudza działanie żołądka, wypada przeto, każdą sztukę bydła, w nieiakiey odległości od drugiey, krótko do żłobu uwiązać.
17. Wołów nie należy do prac uciążliwych używać, bo ta zaraza, iak historia świadczy, nayczęściej od wołów pochodzi.

#### *Znaki choroby.*

Kilka dni przed iawném wybuchnięciem choroby, okazują się w bydłciu



następujące odmiany: stoi smutne, chodzi zwolna, ryczy lub ziewa, przebiera w karmie, kaszle sucho i rzadko kiedy, oczy i nozdrza są wilgotniéjsze iak zwyczajnie.

Choroba iawna przebiega w trzech peryodach, których rozróznienie potrzebném iest, aby wiedzieć iak postąpić w leczeniu i iakiego się ztąd skutku spodziewać można.

*Pierwszy przeciąg.* Dnia siódmego od ziawienia się wyżéy wymienionych tę chorobę obwieszczających przypadłości, okazuje się nagła i wielka strata sił; dla czego bydłéta w chodzie nogi wloczą, głowę, uszy i ogon bezsilnie zwieszają, zimna z drzeniem i suchością skóry dostają; rogi są na przemian w połowie lub całkiem zimne i palające; bydłéta przestają przeżuwać i oblizować się, zgrzytają zębami, trzęsą głową, i podnoszą pysk do góry; kaszlą częściej i silniey; z oczu płyną iak woda cieńkie i czyste, ale ostre łzy, które sprawiają onych zaogienie: smark wypływa w znaczny ilości i iest dla zaniechanego oblizowania kłesty; krowy doyne utracają mléko.

*Drugi przeciąg.* We dwa, trzy dni wzrasta choroba, i w tym peryodzie staje się widoczném ieszcze większe opadnienie sił, które się okazuje przez częste leżenie, bydłéta uginają się za naciśnięciem grzbietu, utracają apetyt; łzy i smark są ropiaste; częstokroć pokazuje się na grzbiecie wietrzna puchlina, która przeciągając po niej ręką chrzeszczący odgłos wydać; czasem wysypują się na grzbiecie krosty, a niekiedy formują się gęzły ropliwe, wreszcie poczyna się smrodliwa biegunka, z radszym coraz wymiotem, dychawicą i nagłym opadnięciem z ciała. Prócz tego tu i owdzie w paszczy i na ięzyku dać się widzieć nażarcie, czyli owrzodzenie.

*Trzeci przeciąg.* Choroba wzięła gorę, kiedy bydłéta ięczą, ciągle leżą, ledwie oddychają, żadnego karmu i napoju nie przyjmują, szyję tręwą w różnym utrzymują kierunku, kiedy wargi, ięzyk i uszy ziębną; wreszcie, kiedy brzuch nabrzmiewa, ślina flegmista i przez dlugi pobyt w paszczy dla utrudzonego polykania, smrodliwa, i bydłéta prawie samą cuchnącą ze krwią pomieszana wodą laxują, z gwałtownym wydymaniem i wyparciem kiszki odchodowej, przez co téż krowy cienne w tym zakresie obumarłe cieleća ronią i same wnel potém w konwulsjach zdychają.

Po otworzeniu bydłęcia, w ciągu choroby iawny upadłego, lub dobitego, znajdną się: pęcherz żółciowy nader wielki, wodnistą żółcią napelniony; wątroba blada i krucha, dwa pierwsze żółdki zgnilém powietrzem wydęte, trzeci żółdek czyli księgi, wypelniaony zeschlým karmem, który z onego faldami niby spoiony iest: czasem iędnak ale to rzadko, iest w nim karm iak miękka papka; czwarty żółdek, czyli ślaz, iest prawie prózny, żółtą ze krwią pomieszana wilgocią napelniony; wewnętrzna onego powierzchnia, karmazynowa i brunatna, co gangrenę oznacza. Takowe znaki poprzedniego zapalenia, rozciągają się muiéy więcéy na kiszki, asobliwie dwunasto calową.

Niekiedy dają się widzieć ślady zapalenia i gangreny, w innych trzewach, jako to: w mózgu, płucach, śledzionie, macicy i t. p.

### *Lekarsko-policyjne: prawidła co do bydła chorego.*

1. Kiedy choroba obarczyła dopiero jedną lub kilka sztuk bydła w trzodzie, w owczas przeprowadzić chore bydło do miejsca nie bardzo odległego i ogrodzonego, tam za pomocą powroza na szyję założonego, kazać uduścić, i z tém wszystkim, co by śliną, lub krwią owego bydła zbroczonym było, zakopać.
2. Jeżeli zaraza wielką część trzody już obarczyła, natenczas należy dla zagrodzenia dalszemu szerzeniu się choroby:
  - a. Zastawić całą trzodę w stanowisku, i takowe równo opasać, wchodów i wychodów tego miejsca pilnować, niepotrzebnych widzów oddalać, nawet samych właścicieli i zwierząt innych, nie wpuszczać; ludzi staranie o chorych mających i zwierząt w oborze będących, nie wypuszczać; bydła upadłe, gnóy po nich i po chorych, w granicach tego obrębu zakopywać, łóy także przetapiać, i nic z tego za ten obręb nie wnosić, co przez chore bydło jest zbrukaném.
  - b. Aby jednak zdrowe lecz podeyrzane zamknięte sztuki bydła rogatego prędzcy przechorowały, i niebezpieczeństwo przeniesienia zarazy zmniejszoném zostało, potrzeba całą trzodę szczepić, co się następującym skutecznia sposobem:

### *Materya do szczepienia.*

Do szczepienia używa się świeżo zebranych łez, lub też smarku, od bydła tą zarazą obarzonego, w ciągu od 8 do 15 dnia, po wścęciu się w bydłęciu choroby; tudzież krwi i żółci z bydłęcia, na tę zarazę upadłego.

*Narzędzia.* Igła gruba lub szwayca i sznurek bawolniany, cztero lub szescionitkowy, na pół stopy długi, albo też same pakuły.

*Mieysce.* Naydogodniejszy jest, na wewnętrzny stronie zadnich nog, można iednak i na podgardlu szczepić.

*Operacya.* Na obraném miejscu składa się skóra w fałdę i przez taką przeciąga się z góry na dół, za pomocą igły lub szwaycy, sznurek w iedną z pomienionych wilgoci, świeżo umaczany; poczem przeciąga się ów sznurek tam i sam, aby się materya ocierała, i nareszcie związią się końce sznurka. Trzeciego lub 5go dnia po wykonaném szczepieniu, rana się zaognia, a 6 lub 7 dnia, zaraza bydłęcia rzeczywiście wybuchą. W owczas sznurek, jako niepotrzebny wyimuje się. Na pod-



gardłu narzyna się skóra, w obwodzie od mięsa nieco oddziela, i w ten otwór kładą się pakule z materyą, i plastrem przykrywają się.

3. Kiedy zaraza panuje w wielu trzodach i w wielu powiatach, nie masz w tym razie nic lepszego dla ograniczenia rozszerzenia się iadu, iak wystawić dla każdéj wsi wspólny lazaret, który zrobić można z obory, stodoły, szopy i t. p. i tam wszelkie chore i podeyrzane sztuki śpiesznie sprowadzać. ludzi zaś niepotrzebnych, iako téż psów, kotów i drobiu tam nie wpuszczać. W dwóch ostatnich przypadkach należy zamkniętemu choremu bydłu, przed podaniem lekarstw; na tych częściach, pod któremi znajduje się wewnątrz zwoignienie, to jest na piersiach i brzuchu, przeciągać zawłoki, lub téż robić sztuczne wrzody.

Zawłoka robi się następującym sposobem:

*Instrumenta.* 1. Bistur prosty.

2. Igła, podobna do szwajcy tapicerskiej i do igły, która się zwyczajnie do téj operacyi u człowieka używa.
3. Powrozek z włosów ogona końskiego i konopi, lub lnu równo ukręcony, do otworu w igle stosownie gruby, mający pospolicie grubość palca, i tak długi, aby część onogóz w ranie się znajdującą o kilka razy przewyższały.
4. Pożądany, ropienie nletwiający środek, do nasmarowania lub posypania nim sznurka, iako to: Spirytus terpentynowy, Unguentum digestivum, proszek z much hiszpańskich lub téż czarnéj ciemiężycy i t. d.
5. Dwa kawalki drzewa.

*Operacya.* 1. Na przedniej części piersi, goli się sierć, iub urzyna się nożycami.

2. Powszechna powłoka składa się w fałdę, i przeryna się w poprzek bisturem.
3. W zrobiony otwór kładzie się ostro-tępy koniec igły, takowym oddziela się skóra od muszkułów, zazwyczaj na cztery cale wzdłuż.
4. Przez pomieniony kanał przeciąga się igłą; mająca w swém uchu sznurek, napuszczony iednym z wyliczonych środków.
5. W miejscu gdzie igła dobytą bydz ma, przecina się bisturem skóra na sterzącym końcu igły, ta się wydobywa wraz z częścią powrozka, nareszcie i powrozek z niéy się wyciąga.
6. Końce powrózka zwiążują się, aby nie wypadły.
7. Tak zawleczony sznurek dla lepszego zadrażnienia i wypływu uformowanéj ropy, przesuwają się co dzień po kilka razy, w ranie tu i owdzie,

8, Pp 3. 4ch dniach, w ranie była część sznurka wyciąga i ucina się, a dalsza, świeżo nasmarowaua część sznurka posuwa się w ranę, na miejsce pierwszýy.

Zawłoka zostawia się pod skórą, u bydłał spasłych przez dni 14., a u chudych przez dni 8. Sztuszny wrzód robt się następującym sposobem:

*Mieysce.* Ta operacya robi się na przedniey mięsistýy części piersi, lub na brzuchu, albo w uszach.

#### *Instrumenta.*

1. Bistur prostý. —
2. Drut żelazny z główką. —
3. Kawał skóry, grubości palca; wielkości i formy talara. —
4. Korzeń ciemierzycy czarnýy. —
5. Konopie. —
6. Obrany, ropienie popierający środek.

*Operacya.* Sztuczne wrzody robią się czwarakim sposobem:

a. Skóra składa się w fałdę i w szerokości dwóch palców przeryna się bisturem; tyle się zaś w obwodzie od muszkułów oddziela, ażeby średni palec, w około rany wygodnie obrócić można.

W ten otwor wkłada się we dwoie złożony, pakułami obwinięty, i wybranym środkiem opatrzony kawałek skóry, tam się go rozwiaa i otwór całkiem pakułami wypełnia. Czwartego dnia skórę w ranie obraca się, pakły świeżo nasmarowane wkłada, i to następnie co dzień powtarza się.

b. Albo w dwóch, trzech mieyscach dotyka się brzuch, rozpalonym żelazem, wielkości talara.

c. Lub też, wypiekłszy w skórze otwór drutem rozpalonym, wkłada się weń duży groch i plastrzem przykrywa się.

d. Albo, przekłuwszy ucho, kładzie się w zrobiony otwór, kawał korzenia ciemierzycy czarnýy i tak dni kilka zostawia się.

4. Lekarz do szpitalu chorych w chodzący, ma się w płaszcz ceratowy i obuwie do tego przeznaczone, iak np. w kalasze na bóty ubrać; też po wyjściu przy wchodzie zostawić, ręce i płaszcz wodą zmyć, a ostatni rozwiesić na powietrzu.

5. Właściciele trzód, winni zwierzchność mieyscową, o pomnażający się liczbie chorego i upadłego bydła zawiadomić.

Zagrodziwszy w ten sposób, ile to być mogło, dalszemu szerzeniu się choroby, dopiero do leczenia odosobionego chorego bydła przystąpić można.

(Ukończenie w Dodatku.)

DODATEK.



(Dalszy ciąg *BULLI Oycy S., Papieża Leona XII.*)

Oby byli ci, którzy w ówczas styr Rządu trzymali, tyle owe poważali ustawy, ile całość Kościoła i państw wymagała. Oby byli mieli to przekonanie, że w Biskupach Rzymskich, Piotra Świętego Następcach, nie tylko Rządzców powszechnego Kościoła i Nauczycieli, lecz niemniéy godności panujących gorliwych obrońców, i nayspilniejszych względem niebezpieczeństw zagrożających przestrzegaczów, upatrywać byli powinni. Oby użyli byli swéy władzy do wytępienia sekt, których zabójcze zmowy były im przez stolicę Apostolską odkryte. — Już w owym czasie byliby ie wykorzenili. Lecz gdy, bądź to przez zdradę sektarzy, chytrze tających swoje niegodnwe zamiary, bądź przez nieroztropne niektórych rady, sprawy téy zaniedbali, lub przynajmniéy zbyt opieszale około niéy chodzili, — z dawnych owych sekt massońskich, które w swoim przedsięwzięciu nigdy nie ustawały, mnóstwo innych wylęło się sekt nad tam te bezbożniejszych i zuchwalszych. Wszystkie zaś te na łono swoje zgromadziła sekta Węglarzy, która we Włoszech i w innych krajach miana była za sektę główną, i na rozliczoe gałęzie różnych imion podzielona, z naywiększą zaciętością przeciw wszelkiéy naywyższey i prawéy Władzy cywilnéy walczyć przedsięwzięła. Od téy kłęki, Włochy i inne kraie i państwo kościelne (do którego, za uchyleniem rządu papieżkiego, z obcymi naieźdnikami wcisnęła się była) usiłując s. p. Poprzednik nasz Pius VII. uwolnić, Karbonarów czyli Węglarzy sektę, jakimkolwiek wreszcie w różnych miejscach, i językach zwaną byłaby imieniem, pod naysurowszemi karami potępił, w ustawie wydanej 13. Września 1821 roku, która od tych słów się zaczyna: — *Ecclesiam a Jesu Christo* — którą także ustawę w list nasz niniejszy wciągnąć postanowiliśmy. I o to iéy słowa:

„Pius Biskup, Sługa Sług B ży h Na wieczną rzeczy pamiętkę. Kościół, od Jezusa Chrystusa naszego Zbawiciela na niewzruszoney opoce zbudowany, i przeciw któremu, według obietnicy samego Chrystusa, nie przemogą nigdy piekielne mocy, od tylu częstokroć i tak strasznych nieprzyjaciół był napastowany, iżby się przychodziło obawiać, ażeby ich mocą, wybiegami i chytrością otoczony, nie upadł, — gd by nie zachodziła owa Boska nieodmienna obietnica. Co się z.ś dawniéy wydarzyło, to się także szczególniéy dzieie w tym naszym oplakanyim wieku, który, podług tak dawnego Apostolskiego przepowiedzenia, ostatecznym owym czasem bydf wydaie się, w którym przyjdą oszczercy, chodzący w niezbożnościach według pożądliwości swoich. Nikomu bowiem nie tajno, co za mnóstwo ludzi złośliwych spiknęło się w czasach tych nayszawilszych naprzeciw Bogu



i jego pomazańcowi, którzy do tego szczególniey zmiierzają celu, ażeby, pod płaszczem Filozofii, przez czcze omamienie uwiodłszy wiernych, i od nauki Kościoła tychże odstrychnawszy, sam Kościół, choć nadaremnie usiłowaniem, osłabili i obalili, czego, aby snadniey mogli dopiąć, natworzyli zgromadzeń tajnych i sekt ukrytych, za których pomocą mieli nadzieię, łatwiey pociągnąć wielu do swych Towarzystw spiskowych i zbrodniczych.

„Już dawniey ta święta Stolica wykrywszy takowe sekty, iawnym i otwartym głosem przeciwko tymże się odkażała, i wyjawia uknowane przez nie potajemnie przeciwko Religii, iako też przeciw towarzyskiemu porządkowi, zamiary. Już dawniey wszystkich obudzała czynność, aby się na ostrożności mieli, iżby takowym sektom nie dozwalało działać, co złośliwie zamierzyły. Lecz należy ubolewać, że tym Stolicy Apostolskiey staraniom nie odpowiedział zamierzony skutek. A gdy złośliwi ludzie nieprzestali przedsięwzięć ułożonych, to zrządziło tyle złego, któregośmy się napatrzyli sami. Owszem ludzie ci, których duma coraz wzrasta, w nowe nawet tajne związki wchodzić się osmielili.

„Nmienić tu wypada, że Towarzystwo niedawno zawiązane, obszernie w kraiach Włoskich i innych rozgałęzione, chociaż się na mnóstwo sekt podzieliło, i w miarę ich odmiennosci, rozmaite sobie poniekąd przypzybierało nazwiska, co do interessu, wspólności zdań i zbrodni, przez pewny związek jedném iest. Udaia oni wprawdzie szczególne poważanie i dziwną niby przychylnosc ku Katolickiey religii, osobie Jezusa Chrystusa naszego Zbawiciela i nauce, którego nawet Towarzystwa swotego Naczelnikiem i Wielkim Mistrzem niekiedy nazywać niezbożnie poważają się. Ale mowy ich, iak strzały oliwą napuzzone, do tego celu zmiierzają, iakby bezpieczniey zabiać nieo trónnych, sztuką ludzi chytrych, którzy przychodzą w owczey odzieży, a wewnątrz są drapieźnemi wilkami.

„Jakoż nayokropnieyza owa przysięga, którą nasladując po części dawnych Pryscyljanistów, obowiazują się w żadnym przypadku, nigdy nie wydać nie należącym do Towarzystwa, cokolwiekby się mogło tegoż dotyczyć, ani się w tém udzielać niższym stopniom, coby się do wyższych ściągalo, nadto potajemne owe schadzki nieprawe, które miewają zwyczajem kacerskim, przybieranie do swego związku osób wszelkiego wyznania i błędu, chociażby oprócz tego nic więcey nie było, — dostatecznie przekonywają — że pomienione ich mowy na żadną nie zasługują wiare.

„Lecz ani domysłów, ani dowodów nie trzeba, aby ocenić ich mowy, iakieśmy wskazali wyżej. Xięgi przez nich drukowane, opisujące, co się na schadzkach wyższych zwłaszcza stopni działać zwykło; ich katechizmy, ustawy i inne autentyczne, wiary naygodniejsze, dowody, iako też



zeznania tych, którzy do Towarzystwa należąc, toż porzucili, jego błędy i podstępny prawym Władzom wyjawili, dowodzą oczywiście, że Węglarze do tego osobliwie dążą, aby każdemu nadać rozległą wolność według własnego wymysłu i fantazyi sądzenia o religii, k órą wyznaie; obojętność zaś zaprowadziwszy względem Religii (nad co ledwie coś zgubniejszego można wymyślić), ażeby Jezusa Chrystusa mękę niegodziwemi iakieimiś obrządkami zbezczcili i znieważali, żeby Kościelnami Sakramentami (w miejsce których inne od siebie wymyślone przez zbrodnią nayszkaradniejszą podsuwać zdawają się) i samemi Religii Katolickiey tajemnicami gardzili, i żeby obalili tę świętą Apostolską Stolicę, względem której, iako słynacéy zawsze Apostolskiey władzy powaga, osobiwszą iakąś palaią nienawiścią, i ziadliwym sposobem zgubę iéy knuią.

„Niemniéy iest z tychże dowodów wiadomo, iak zbrodnicze są prawidła moralności, których Towarzystwo Węglarzy uczy, chociaż się śmiało chlubi, że nakazuje swym naśladowcom miłość bliźniego, praktykuje wszelkiego rodzaju cnoty, i naytroskliwiey występków się chroni. I tak sprzyia ono bezczelnie roskoszom lubieżności, pozwala zabić każdego, któryby, iak się to wyżéy rzekło, nie dochował przysiężonego sekretu; a chociaż Xiążé Apostołów Piotr Święty przykazuje, ażeby chrześcianie wszelkiemu ludzkiemu stworzeniu, dla Boga, podległymi byli, czyli Królowi, iako panującemu, czy Naczelnikom, iako od niego postanym i t. d., Paweł Apostoł zaś zaleca, ażeby wszelka dusza władzom wyższym była poddana; — to przecież towarzystwo naucza: że wolno iest podniosszy rokosz wyrzucić z władzy Królów i wszelkich władców, których, z pokrzywdzeniem naywiększém zwykłe zowie tyranami.

„Te są. i inne tego Towarzystwa prawidła i zasady, w skutku których, takie w krajach Włoskich niedawno Węglarze popełniali zbrodnie, iż zacnym i pobożnym ludziom głęboki zrzadzili smutek: My przeto, iako stróż domu Izraela, którym iest kościół Boży, którzy, z pasterskiego naszego obowiązku, przestrzegac powinniśmy, ażeby trzoda Pańska, z Nieba nam powierzona, iakowéy nie poniosła szkody, sądzimy, iż wrzeczy tak ważnéy nie możemy się wstrzymywac od powściągnięcia niecznych usiłowań tych ludzi. Wzrusza nas nadto przykład sławnéy pamięci Klementa XII. i Benedykta XIV. poprzedników naszych, z których pierwszy dnia 28. Kwietnia 1738. Bullą zaczynającą się od słowa: *In eminenti*, drugi dnia 18. Maja 1751. roku Bullą zaczynającą się: *Providas*, potępili i zakazali Towarzystwa *dei liberi Muratori*, czyli Francuskich, to iest Wolnych Mularzy, czyli pod iakieimkolwiek imieniem, podług różności narodów i języków, zwane; których to Towarzystw podobną odnogą, a bez wątpienia naślado-



waniem, ta Węglarzy sekta uważać się ma. I aczkolwiek już wydanemi dwoma przez nasz Sekretaryat Stanu edyktami, zakazaliśmy surowo tego Towarzystwa, wszakże idąc za przykładem pomienionych poprzedników naszych, sądzymy potrzebą uroczystym sposobem postanowić surowe na toż Towarzystwo kary, zwłaszcza, że się pospolicie upierają Węglarze, iakoby owemi dwiema Klemensa XII. i Benedykta XIV. ustawami objętymi nie byli, i ani wyrokom, ani karom w nich wyrażonym nie ulegają.

„Po wysłuchaniu więc zdania zwołanego na tém zgromadzeniu Wielbnych Braci naszych Kardynałów świętego Rzymskiego Kościoła, za ich radą, iako też z własnego przekonania i pewney wiadomości, po dojrzałém rostrząśnieniu, naszą i Apostolskię władzy zupełną mocą, wspomnione Towarzystwo Węglarzy, lub iakém bądź imieniem, niemnię jego zgromadzenia, związku; zbierania się, skupiania i schadzki, potępić i zakazać postanowiliśmy i zawyrokowali; iakoż niniejszą wieczystemi czasy obowiązującą uchwałą potępiamy i zakazujemy.

„I z tych to powodów, wszystkim prawowiernym w ogóle i w szczególności iakiego bądź stanu, stopnia, urodzenia, urzędu, dostojności i przodkowania, osobom świeckim i duchowieństwu tak świeckiemu, iak zakonnemu, nawet szczególnię wzmianki i wyłączonego wyrażenia godnym, ściśle i pod posłuszeństwem przykazujemy: ażeby nikt, pod żadnym pozorem lub wyszukaną przyczyną nie śmiał i nie ważył się do wspomnionego Towarzystwa Węglarzy lub inaczey nazwanego wchodzić, to rozszerzać, onemu sprzyjać, w domach lub zabudowaniach, albo gdziekolwiek przyjmować i ukrywać, do niego i iakiego bądź jego stopnia zapisywać się, przyłączać i byź mu obecnym, wspierać lub podawać sposobność, aby gdziekolwiek było zwołane, w czémkolwiek mu uczynić przysługę, udzielać rady, pomocy, okazywać przychylnosć iawnie lub skrycie, wprost przez siebie, albo pośrednio przez innych, sposobem jakimkolwiek, iako też innych zachęcać, wprowadzać, zwabiać i namawiać, ażeby do tego Towarzystwa lub którego bądź iakiego stopnia zapisali się, zarachowali, lub byli mu przytomnymi, albo one zasilali i temuż pobłażali; zgoła, aby od tego Towarzystwa i jego zgromadzeń, zeyścia, zbierania się, czyli schadzek, zupełnie wstrzymać byli obowiązani, pod karą klątwy przez wszystkich, iak wyżey przeciwnie działających zę agunonę tym samym postępkim, bez żadnego innego oświadczenia, a od której nikt, przez nikogo, iak tylko przez nas, czyli Rzymskiego Biskupa w swym czasie istnącego, wyjąwszy przypadek niebezpieczeństwa śmierci, dobrodzieystwa rozgrzeszenia nie może odstąpić.

(Dalszy ciąg potém.)



*(Ukończenie Obwieszczenia względem zarazy bydłęcej)*

**L E C Z E N I E.**

Ze wszystkich zachwalonych lekarstw tylko jedno jest, którego dzielność przeciw téj zarazie przez wielorakie doświadczenie stwierdzona, to jest: nadkwas solny (*Acidum muriaticum oxygenatum*), dodając do jednego funta kwasu, pół ieden tynkturysolanu żelaza (*Tinctura ferri muriatici*) lub 15 granów opilków żelaznych (*Limatura martis*) co skuteczność owego kwasu znacznie powiększa.

Ażeby to lekarstwo sprawiło pożądany skutek:

1. Trzeba ie po ziawieniu się pierwszych znaków choroby, dopoki jeszcze bydłę żre i piie, zadawać: gdyż w tym czasie naysposobniej działa, i większą część trzody od upadku zachowuje: przeciwnie skutek tego lekarstwa jest nader wątpliwym w ostatnim peryodzie, kiedy bydłeta nie chcą żreć, ani pić, często laxują i ciągle otrętwiale leżą.
2. Należy ten kwas do użycia wewnętrznego roztworzać, w chłodny, iednak nieco przestaley wodzie, bo zbyt zimna i nadto ciepła. powiększa wewnętrzne boleści i ułatwia w początkowey chorobie, przechód zapalenia w gangrenę.
3. Kiedy bydłeta w czasie zadawania lekarstwa, kaszlać poczną, lub mimo tego trudno przełykają, aby uniknąć uduszenia, należy wstrzymać się z nalewaniem lekarstwa do ukończenia kaszlu, i potem nawet zwolna i po trosze do gardła wpuszczają.
4. W pierwszym i drugim stopniu choroby, nadkwas solny z żelazem, wodą rozcieńczony, wlewać bydłu, pierwszego dnia rozpoczętego leczenia flaszką do gardła, w następujący ilości:

Dla cielęcia ssącego	roztwarza się.	Łutów 3 Nadkwasu.	w półtora garca wody.	I daie się przez godzin 12., co godzinę po $\frac{1}{2}$ kwarty.
Dla iedney sztuki rocznego i dwuletniego bydła.	dito	Łutów 6 Nadkwasu.	w trzech garcach wody.	I daie się iak wyżey, każdą razą po kwarcie.
Dla iedney sztuki 3. 4. i 5. letniego bydła.	dito	Łutów 7 $\frac{1}{2}$ Nadkwasu.	w pół pięta garca wody.	I daie się iak wyżey, każdą razą po 1 $\frac{1}{2}$ kwarty.
Dla iednego wołu karmnego i pracowitego.	dito	Łutów 9 Nadkwasu.	w sześciu garcach wody.	I daie się iak wyżey, każdą razą po pół garca.

5. W trzecim przeciągu choroby, trzeba w pierwszych 24 godzinach leczenia, dać podwójną ilość tak roztworzonego kwasu, i nadto 3. 4. enem, każdą z kwarty wody i pół łota kwasu.
6. Przytem jest bardzo użytecznie, kiedy nie ma wysypki, obrzmiałości i bólu grzbietu, chędożyć bydło szczotką twardą kilka razy na dzień, lub co lepiej, nawet gdy się dopiero powiedziane wypadki znajdują, grzbiet od głowy do ogona, sukniem lub płótnem nacierać, zmoczywszy je w płynie złożonym z kwarty wody i łota kwasu solnego. Ten postępek ułatwia przeddech i odciąga humory od kiszek: należy iednak bydłę czém przykryć i chronić od ciągu powietrza.
7. Tak postąpiwszy w pierwszym dniu leczenia, czekać dnia trzeciego, w którym zwyczajnie polepszenie następuje. co poznaie się z powracaiący wesołości, częstego oglądania i oblizowania się, przeżuwania i chęci do iadła.
8. Kiedy tych znaków udowadniających powrót zdrowia nie ma, i choroba w iednakiey porze zostaje; wypada według okoliczności zadawanie wewnętrznego lekarstwa, w połowie co do podanęy ilości powtórzyć.
9. Gdy ta choroba połączona jest z zapaleniem kanału pokarmowego lub oddechowego, co się poznaie: z trudnego przelykania, wyciągnięcia głowy i usuwania, za naciśnieniem szyi; należy zawiesić na rogach pod pysk bydłęcia chustę, umoczoną w samym kwasie solnym, skrapiając ją świeżo co godzinę, tak iednak, aby ta szmata po bokach głowy zwieszoną będąc, nie dotykała się oczów.

### K A R M.

1. W czasie zoczenia poprzednich znaków i w pierwszym stopniu téy choroby, kiedy bydłeta mają jeszcze apetyt, należy karm dawać w małej ilości: gdyż zbytężny; iak sekcyą dowodzi, nie może być strawionym i na użytek ciała obróconym, owszem utrudza skutek lekarstwa, i pogorsza chorobę; nawet w czasie polepszenia, z powracaiącą chęcią do iadła, trzeba karmu oszczędnie dostarczać: inaczey obciąża żołądek i sprawia odęcie.
2. W obu tych zakresach, powinien karm być do trawienia łatwy, iako tor soczyste, pokraiane i osolone liście kapusty, marchew, brukiew, tudzież pokraiane i po odgotowaniu ostudzone kartofle i rzepa; i karm takowy należy dni kilka podczas powracaiącego zdrowia dawać, potem dopiero, sieczkę z siano parzone, z łyżką proszku ziela piołunu zmieszane, i wreszcie 9. dnia, suche karmy zakładać.
3. W czasie zadawania lekarstwa i w ciągu choroby, kiedy apetyt zupełnie stracony, należy w miejsce wyżey namienionych karmów, dawać bydłetom dostatecznie zasilające nalanie sienne, w następujący sposób sporządzone. Na



dowolną ilość siana wonnego, nalać tyle wrzącej wody, aby je przykrywała: po ostygnięciu, wyciska się woda, i przez dodanie soli, smakowitą czyni.

*N A P O Y.*

Dla chorego bydła ma bydź z przestalej wody, z przydawką dwóch garści otrąb, i takowy od początku choroby, nawet gwałtem po kwarcie, kilka razy dniem podawać, czego rozrzedzenie niestrawionych karmów wymaga.

*Lekarsko-policyjne prawidła, co do bydła upadłego, tudzież karmów, sprzętów i naczyń, niemniej stanowisk, nareszcie innych zwierząt i ludzi.*

1. Upadłe sztuki bydła wraz ze skórą, jeżeli jest na tle jakiego wyrzut, (którą jednak pierwej nasiekać należy, aby prędzej zgnila i przez kogo nie została wzięta), tudzież z karmem zbrukanym, i spodniemi warsztwami karmu, który nad powalą obory leżał, niemniej z gnojem w stanowisku pozostałym, wywieźć koniami na miejsce od przechodu bydła wolne, i to wszystko niezwłocznie w dół 4 łokcie głęboki włożywszy, ziemią na 3. 4. stóp przysypać.
2. Kiedy skóra na bydłęciu jest zupełnie czysta, można ją w miejscu do zakopania bydłęcia przeznaczonym wraz z rogami zedrzeć, lecz takową należy tamże z rogami przez dni kilka moczyć w wapiennej wodzie, i dopiero potem do wyprawy oddać.
3. Wyższe warsztwy karmu, który się nad powalą stanowiska bydła chorych znajdował, można, z uwagą jednak aby nie został rozpuszczonym, użyć dla bydła niepodległego na ten raz panującego chorobie i przechorzałego, tudzież dla koni i owiec.
4. Sprzęty kruszcowe, jako to: łańcuchy i inne, wypalić w ogniu.
5. Gnój w stanowisku po chorych i upadłych pozostały, koniami na pole wywieźć, strzegąc się rozproszenia, zaraz roztrząść, po kilku dniach porać, a przed dopełnieniem tego, bydła na pole nie puszczać.
6. Ziemię ze stanowiska po chorych i upadłych, trzeba na dwie stopy wykopać, w dół wrzucić i inną ziemią na kilka stóp przywalić, a stanowisko świeżą ziemią, lub piaskiem, na parę stóp wysypać.
7. Posadzkę z kamieni lub cegły, myć po kilka razy gorącym ługiem, a przynajmniej wrzącą wodą; zaś podłogę dyłową, kubły, żłoby, drabiny i t. p. spalić.
8. Ściany murowane, wapnem pociągnąć, przynajmniej tak daleko, jak bydło głową dosięgnąć może.
9. Postawić w środku i kątach stanowiska płaskie talerze, napełnione dwiema częściami soli kuchennej, na które wlewa się trzecia część kwasu siarczanego (*acidum sulphuricum*), dla wydobywania wyziewu solnego kwasu: potem zam-

knąć stanowisko, wszelkie w nim otwory pozatykać, a drugiego lub trzeciego dnia, znouwu otworzyć, dla przeciągu powietrza.

10. Na ostatek kiedy wszystko wyschło, bydłęta zdrowe tamże dopiero w 14. dni potem wprowadzać.

11. Wszelkie domowe zwierzęta i nawet bydło które przechorowało, po uśmierzonej chorobie, należy myć po kilkokrotnie wiechciem w ługu zmaczanym, a szczególniéj kopyta i racice.

12. Ludzie którzy u chorych sztuk przebywali, takowe dobiiali, upadłe wozili, powinni po kąpieli odmienić odzienie i obuwie, miane poprzedniczo na sobie obuwie spalić, odzienie zaś po kilkodniowym moczeniu w ługu, lub w wodzie z octem, wyprać i wysuszyć.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Ogólney Lekarskiej dnia 7. Grudnia 1827.

Referował: Radca R. L. przy  
Kom. Rząd. Spr. W. i Pol. Czł. R. O.  
Ł. Dr. M. i Chir. *Rudnicki.*

Prezydniący  
Naczelny Lekarz Woyska  
Dr. Med. *Stumer.*  
Dr. *Roliński.*  
Dr. *Woyde*  
Dr. *J. Fiałkowski.*

### OBWIESZCZENIE.

#### *Dyrekcya Generalna Loteryi Królestwa Polskiego.*

Na zasadzie Decyzji Rady Administracyinéy, na posiedzeniu z dnia 22. bieżącego miesiąca i roku pod liczbą 563. zapadłéy, a przy Reskrypcie Kommissyji Rządowéy Przychodów i Skarbu z dnia 26. b. m. i r. liczbą 6070 oznaczonym, w odpisie urzędowym Dyrekcyi Generalnéy Loteryi zakomunikowanéy; — taż Dyrekcyja niniejszém do powszechnéy wiadomości podaje, iż gdy fundusz ze sprzedarzy Losów do Loteryi na posiadłość w mieście Piątku pod liczbą 107. przy ulicy Senatorskiéy sytuowaną, ustanowionéy, a wedle Planu stósownego w dniu 30. Września z 1827 roku drukiem ogłoszonego, wspólnie z 697. Ciągnięciem Loteryi Liczbowéy w dniu 1. Lutego odbyć się mianéy, nie jest ieszcze dostarczaniącym na pokrycie wszelkich obowiązków z taż Loteryą połączonych. Z tego przeto powodu termin Ciągnięcia onéy do Ciągnięcia 705. Loteryi Liczbowéy, czyli dnia 25. Kwietnia roku wicześniéjszego przedłużonym został.

w Warszawie dnia 28. Sycznia 1828 roku.

Dyrektor Generalny, *Kochanowski.*

Sekr. Glnéy Dyrekcyi, *Straszak.*



# D O D A T E K IIgi

do Nro. 7. Dziennika Woiewództwa Kaliskiego  
r. 1828.

*Wydział Skarbowy. — Sekcyja Skarbowa.*

Nro. 3334. z r. 28.

## KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO

Postanowienie Rady Administracyiny z daty 11. Grudnia r. z. Nro. 28,219, upoważniające Komory 1. rzędu od strony Pruss, Austryi i Obwodu wolnego miasta Krakowa, do expedyowania, na rzecz Fabryk krajowych sukiennych welny surowey, i osetu do kutnerowania sukna za poborem całkowitego cla wchodowego i konsumnego, w słowach:

w I m i e n i u

N a y j a ś n i é y s z e g o M I K O Ł A J A Iwszego  
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego etc. etc. etc.

*Rady Administracyina Królestwa.*

„W zamiarze ułatwienia fabrykom sukiennym sprowadzania mniejszym kosztem z zagranicy welny surowey i osetu do kutnerowania sukna, jako materiałów surowych do fabrykacyi potrzebnych, na wspólny wniosek Kommissyi Rządowych-Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Przychodów i Skarbu, postanowiła upoważnić Komory Celne 1. Rządu w Królestwie od ścieiany Pruss, Austryi i Obwodu wolnego miasta Krakowa do expedyowania wymienionych wyżey dwóch przedmiotów za poborem całkowitego, cla wchodowego i konsumowego zaraz na granicy; lecz tylko wyłącznie na rzecz fabryk sukiennych krajowych wprost do miejsca eksystencyi tego rodzaju fabryk.

„Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu poleca.

Działo się na posiedzeniu Rady Administracyiny Królestwa w Warszawie dnia 11. Grudnia 1827 r.

Minister Stanu Prezydujący:

(podp.)

W. SOBOLEWSKI

Radca Sekret. Stanu, General Dywizyj.

(podp.)

*Kossecki.*

Minister prezydujący  
w Kommissyi Rządowej  
Przychodów i Skarbu,

w zastępstwie Radca Stanu;

(podp.) *Plater.*

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, General Dywizyj.

(podp.)

*Kossecki.*

Za zgodność:

(podp.)

*Kruszyński.\**

Kommissya Woiewódzka z mocy Reskryptu Kommissyi Rządowéy Przycho-  
dów i Skarbu d. d. 31. Grudnia r. z. Nro. 83,891 ogłaszając, nadmieniam, że Urzędy  
Skarbowe handel kontrollujące odebrały rozkaz dopilnowania, iżby przedmioty powy-  
żéy wzmiankowane na żaden inny użytek, iak tylko na rzecz fabryk spotrzebowano  
były.

w Kaliszu dnia 29. Stycznia 1828 roku.

Radca Stanu, Prezes: *Kowalski, Z.*

Sekretarz Generalny, *Wielowicz, Z.*

*Wydział Administrac. — Sekcja Oświecenia.*

Nro.  $\frac{4786}{613}$  z r. 28.

### KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO

Zawiadomia niniejszém Publiczność, iż Sąd Pokoju Powiatu Kaliskiego do  
regulacyi nowéy hypoeki domów, gruntów, łąk, do possessyi poniżéy wymienionych  
należących, iako to: we wsi Czaszkach pod Kaliszem, dawniéy Nro. 284, a teraz  
Nro. 1; w mieście Opatowku, dawniéy Nro. 3, a teraz 38 przy ulicy Stawskiéy;  
Nro. 30 przy ulicy Warszawskiéy; Nro. 54 przy ulicy Wrząca; Nro. dawniéy 1,  
a teraz 2 przy ulicy Kościelnuéy; Nro. dawniéy 23, a teraz 27 przy ulicy Rynek;  
i gruntów między polami opatowskiemi będących, do possessyi powyższych należą-  
cych; — w mieście Stawiszynie, possessyi pod Nrem 172 przy ulicy Kozmińskiéy;  
Nro. 12 przy ulicy Ryńek; Nro. 109 przy ulicy Kościelnuéy; — we wsi Szuleu,  
Nro. 1, 9, 10, 13, 15, 16, 19, 20; — w mieście Stawie Nro. 48 przy ulicy Ka-  
liskiéy; — wyznaczył następujące terminy: Co do nieruchomości na Czaszkach  
pod Kaliszem, dawniéy Nro. 284, a teraz Nro. 1 dnia 4. Marca; — w mieście  
Opatowku, dawniéy Nro. 3, a teraz 38 przy ulicy Stawskiéy dnia 3. Marca; Nro.  
30 przy ulicy Warszawskiéy dnia 6. Marca; — Nro. 54 przy ulicy Wrząca dnia  
6. Marca; — dawniéy Nro. 1, a teraz 2 przy ulicy Kościelnuéy dnia 7. Marca;  
dawniéy Nro. 23, a teraz 27 przy ulicy Rynek dnia 11. Marca; — w mieście Sta-  
wiszynie: Nro. 172 przy ulicy Kozmińskiéy dnia 12. Marca; Nro. 12 przy ulicy  
Rynek dnia 13. Marca; Nro. 109 przy ulicy Kościelnuéy dnia 14. Marca; — w wsi  
Szuleu: Nro. 1 dnia 14. Kwietnia; Nro. 9 dnia 15. Kwietnia; Nro. 10 dnia 16.  
Kwietnia; Nro. 13 dnia 17. Kwietnia; Nro. 15 dnia 18. Kwietnia; Nro. 16 dnia  
21. Kwietnia; Nro. 19 dnia 22. Kwietnia; Nro. 20 dnia 23. Kwietnia; — w mie-  
ście Stawie: Nro. 48 dnia 24. Kwietnia 1828 r. — zaś do ogłoszenia decyzji nad  
tą regulacyą: Co do nieruchomości na Czaszkach, dawniéy Nro. 284, a teraz 1;  
— nieruchomości w Opatowku: dawniéy Nro. 3, a teraz 38; Nro. 30, teraz 54;  
Nro. dawniéy 1, a teraz 2; Nro. dawniéy 23, a teraz 27; — w Stawiszynie, Nro.  
172, 12, 109 dnia 22. Marca; — co do nieruchomości w wsi Szuleu: Nro. 1, 9,



10, 13, 15, 16, 19, 20 — i co do nieruchomości w Stawie: Nro. 48 dnia 26. Kwietnia 1828 r.

w Kaliszu dnia 31. Stycznia 1828. r.

Radca Stanu, Prezes; *Kowalski, Z.*

Sekretarz Generalny, *Dziewulski.*

Wydział i Sekcja Administracyjna.

Nro.  $47\frac{8}{3}$  z 28. r.

### KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Zawiadomia niniejszemu Publiczność, iż Sąd Pokoju Powiatu Pyzdrowskiego do regulacyi nowéj hypoteki dwóch domów Wincenłego Mariańskiego pod Nro. 40. w mieście Pyzdrach położonych, wyznaczył termin dzień 17. Marca r. b.; zaś do ogłoszenia decyzji nad tą regulacją dzień 20. mcu i roku tegoż.

w Kaliszu dnia 31. Stycznia 1828.

Radca Stanu, Prezes: *Kowalski, Z.*

Sekretarz Generalny, *Dziewulski.*

Wydział Skarbowy. — Sekcja Skarbowa.

Nro.  $17\frac{6}{8}$  z r. 28.

### KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Zawiadomia, kogo to interessować może, iż naprzeciw Komory Celnéj 2go Rzędu w Skulsku, dla wychodzących z kraju tutajszego obiektów i przejazdu podróżyjących, przez Rząd Pruski od dnia 15. Lutego r. b. ustanowiony będzie Przykorek III. Rzędu we wsi Rzeszynie.

w Kaliszu dnia 31. Stycznia 1828 roku.

Radca Stanu, Prezes: *PIWNICKI.*

Sekretarz Generalny, *Welinowicz, Z.*

### OBWIESZCZENIE.

*Kommissarz Obwodu Kaliskiego.*

Zawiadamiając, że w dniach 7., 14. i 21. Lutego r. b. odbywać się będzie w mieście Warcie w Urzędzie Muncypalnym publiczna licytacja wieczystego wydzierżawienia placu budowlowego mieyskiego, oraz sprzedarzy stojących na nim murów domu nieukończoného, do Sukcessorów Staroz. Lebla Ruska należących, a niebezpieczeństwem grożących; wzywa zarazem tychże Sukcessorów i Kuratora massy po Leblu Rusku, do stawienia się w tym samym terminie dla dopelnienia obowiazków Postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 27. Maia 1817.

Kalisz dnia 31. Stycznia 1828 r.

*L o c c i.*

### OBWIESZCZENIE.

*Urząd Muncypalny Wojewódzkiego Miasta Kalisza.*

Do Wapiennicy miasta Kalisza pod wsią Szalem położony, potrzebna jest w roku bieżącym ilość drzewa sosnowego w klocach sążni 72, która w Tygodni 6. od daty zatwierdzenia Protokołu Licytacyjnego dostawioną być musi, i w tym celu odbywać się będzie licytacja w dniu 22. Lutego r. b. Dla tego Urząd Muncypalny wzywa ochotę mających podjąć się téj dostawy, aby się w oznaczonym terminie na licytacji w Biórze Urzędu Muncypalnego odbywać stę mający stawić się zechcieli.

O warunkach każdego czasu dowiedzieć się można w tym samym miejscu. w Kaliszu dnia 30. Stycznia 1828 r.

Prezydent, *HERTZ.*

### OBWIESZCZENIE.

*Urząd Muncypalny Wojewódzkiego Miasta Kalisza.*

Podaje niniejszemi do wiadomości, iż od podeyrzanego człowieka w dniu dzisiejszym odebrano trzonek srebrny od noża, do którego, skoro Właściciel się wylegitymuje, takowy w każdym razie odebrać może w Biórze Urzędu Muncypalnego za kwitom.

w Kaliszu dnia 30. Stycznia 1828 roku.

Prezydent, *H F R T Z.*

### OBWIESZCZENIE.

*Urząd Muncypalny Wojewódzkiego Miasta Kalisza*

Do Cegielni Kamelarny miasta Kalisza przy wsi Tyńcu położony, potrzebna jest w roku bieżącym ilość drzewa sosnowego w szczepach sążni 430 — która w Tygodni 6. od daty zatwierdzenia Protokołu licytacyjnego dostawioną być musi, i w tym celu odbywać się będzie publiczna licytacja w dniu 30. Marca b. r. Dla tego Urząd Muncypalny wzywa ochotę mających podjąć się téj dostawy, aby się w oznaczonym terminie na licytacji w Biórze Urzędu Muncypalnego odbywać się mający, stawić zechcieli. — O warunkach każdego czasu dowiedzieć się można również w tym samym miejscu.

w Kaliszu dnia 7. Lutego 1828 r.

Prezydent, *Opieliński, Z.*

### OBWIESZCZENIE.

*Administracja Szpitalna Miasta Stawiszyna.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż w dniach 18., 25. Lutego i 6. Marca r. b. odbędzie się w mieście tutęjszemi publiczna licytacja na trzech latnie wydzierżawienie dochodów Kassy Szpitalny Stawiszynski, z roli, łąk, ogrodu i z domu drewnianego we wsi Wyrowie na gruncie Szpitalnym położonego, poczynając od 8. Woy-



decha dnia 23. m. i r. b. — Vadium zastrzega się gotowemi pieniędzmi w kwocie złt. 122.

Warunki do licytacji są każdego czasu do przyrzeczenia w Kancelaryi Urzędu Muncypalnego.

w Sławiszynie dnia 3. Lutego 1828.

*Janurzewski*, Burmistrz.  
*Czekanewski*, C. A. S.

### OBWIESZCZENIE.

Podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 4. Marca 1828 roku o godzinie ótej rano w Gimachu Sali mustry, należący do zabudowań Korpusu Kadetów, przy ulicy Kollegiackiej i Łazienniej położonego, z woli Dyrekcyi Inżynierów sprzedane zostaną przez publiczną licytacją kawalki cynkowej blachy w ilości około 10 centnarów plus minus wynoszące, za gotowe pieniądze kurs w kraju mające.

w Kaliszu dnia 7. Lutego 1828:

Podporucznik Inżynierów,  
*M Szymoński*.

### OBWIESZCZENIE.

*Pisarz Trybunału Cywilnego pierwszej Instancyi  
Województwa Kaliskiego*

Podaje do publicznej wiadomości, iż Dobra ziemskie Krowica mała, inaczey Zawodnia, składające się z wsi folwarcznej Krowica, z wsi zarobnej Cieszyków, z gruntów folwarcznych w Cieszykowie, z folwarku Pienki, z karczmy Murowaniec zwaney, z młyna wodnego złożone, w Pcie Obwodzie i Wództwie Kaliskim leżące, JWgo Wilhelma Augusta Fryderyka trzech imion Szmiddeckiego w wsi Krowicy małej inaczey Zawodniej, Powiatu Kaliskiego zamieszkałego dziedziczne, na rzecz JW. Bonawentury Niemojowskiego Poła na Sejmku rolnictwa Polskiego dziedzica Dobr Marchwacza w wsi Marchwaczu Piu Kaliskiego zamieszkałego, aktem tradycyi nieruchomości przez Komornika przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego Leona Nowierskiego, w dniu 27. Stycznia r. 1827. na gruncie tych Dobr spisanim, zajęte — za którego W Mateusz Rubach Patron przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego w Kaliszu mieszkający, w poparciu tegoż zajęcia stawia. Akt zajęcia powyższy wzmięnowany w Biorze Pisarza Kancelaryi Ziemiańskiej Województwa Kaliskiego w dniu 16. Lutego r. 1827, a w Księdze zarejestrowań Kancelaryi Trybunału Cywilnego Wództwa Kaliskiego w d. 19. Lutego roku 1827, podany i zarejestrowany

został; rzeczzone Dobra są łączne i składają gminę pod nazwiskiem gmina Krowica mała inaczey Zawodnia: obeymują rozległości w gruntach ornych 1. 2. 3. i 4. klasy z zabudowaniami, ogrodami, łąkami, stawami, błotami, borami i lasami, drogami i nieużytkami, wodami w ogóle około 2494 Morg 94 □ pr. miary Reinlandzkiéy. Budynki poczęści w mur pruski, poczęści z drzewa w ryglówkę i w strychulce z gliną, a po naywiękšzey części z drzewa wystawione słomą i gąkami kryte — w tychże znajduie się 23 wyrobników czyli komorników, iak równie następnio kupnicy młyna wodnego na strudze przy folwarku Pienki, successorowie Krystyana Ulbrycha, Dorota Ulbrychowa wdowa, Krystyan Ulbrych syn i Rozyna z Ulbrychow Krystyana Szternelli młynarza żona, oraz Michał Urban, Jan Modławski. Dobra te są wydzierżawione, z których dzierżawczyni JW. Henrietta, Amalia z Czwalinów zamężna Szmiddecka płaci rocznéy dzierżawy 3750 złtp; kontrakt ten skończył się na S. Jan. Chrzciciel r. z Tradycya powyżéy z daty wypisana w iednéy kopii JW Fryderykowi Wilchelmowi Augustowi Szmiddeckiemu, w drugiéy kopii temuż iako Woytowi gminy Krowica mała, inaczey Zawodnia w Krowicy małej na dniu 7. Lutego r. 1827 doręczoną, trzecia kopia W. Janowi Jasińskiemu Administratorowi na dniu 7. Lutego r. 1827, a czwarta kopia W. Jakubowi Cichorskiemu Pisarzowi Sądu Pokoiou Powiatu Kaliskiego w Kaliszu, na dniu 13 Lutego 1827. roku wręczoną została

Dobra te sprzedane będą w Pś. Trybunale Cywilnym Iéy Instancyi Wdztwa Kaliskiego w Kaliszu, w Pałacu Sądowym swe sessye odbywajacyym na audyencyi publiczney, pierwsze ogłoszenie warunków licytacyi i przedaży w dniu 3. Maia 1827. roku o godzinie 10. z rana, drugie dnia 17, a trzecie dnia 31. Maia r. z nastąpiło, gdzie wyrabiający przedaż JW. Bonwentura Niemołowski podał za te Dobra summę 120,000 złtp.; poczem został termin do téczasowego przysądzenia na dzień 17 Lipca r. 1827 godzinę 10. z rana oznaczony, w którym Dobra wspomnioné Patronowi popierajacemu przedaż za summę 140,000 złtp. téczasowie przysądzone zostały, i termin do ostatecznego przysądzenia na dzień 7. Lutego roku 1828. godzinę 10. z rana był oznaczony, w którym Dobra te dla nieukończonéy taxy sprzedane byđz nie mogły i termin ten do dnia 25 Lipca r. b. godziny 10. z rana został odłożony, w którym ostatecznie sprzedane będą

W Kaliszu dnia 7. Lutego 1828 roku.

*Piątkiewicz.*



### O B W I E S Z C Z E N I E .

Lukasz Jan dwóch imion Dziecielski, dnia 17. Września 1824 roku zmarły, Dziedzic dóbr Lisewa z przyległościami, Dąb, Kijowiec, młyn Lissowski, Mielnica, Hollendry Gawrony i wsi Kobylanki, w Powiecie Pызdrskim Województwie Kaliskim położonych, otworzył po sobie spadek, co podane już było do wiadomości przez ogłoszenie w Gazetach i Dzienniku Wojewódzkim 2 razy co Kwartał, z oznaczeniem terminu dla przepisania tytułu własności pomienionych Dóbr na dzień 21. Października r. b. Że zaś drugie 2 ogłoszenia Kwartałne nie wyszły, przeto ogłoszonym zostało w dalszym ciągu po trzeci raz to postępowanie spadkowe z oznaczeniem terminu w powyż wymienionym celu przeniesienia tytułu własności wyżej wyszczególnionych Dóbr w dniu 15. Maja r. b. o godzinie 3cięj po południu w Kancellaryi Ziemiańskięj Województwa Kaliskiego. Oczem wiadomość ninieyszęm po czwarty raz się ogłasza.

Kalisz dnia 2. Lutego 1828 roku.

Rejent Kancellaryi Ziem. Wdztwa Kaliskiego,  
*Ignacy Głowczewski.*

---

### U W I A D O M I E N I E .

Podpisany podając do wiadomości następnę Prospekt dzieła: „Zbiór Przepisow Stęplowych“ obęymuiącego, które na początku Kwietnia r. b. z Druku wydzio, ma honor polecić ie iako dzieło nader potrzebne, i informuiące w postępowaniu dla chcących ochronić się od uciążliwych kar kontrawencyi Stęplowych, i wezwąć wszystkich takowe abonować sobie życzących, aby z nadesłaniem prenumeraty złtp. 6, która tylko do 25. Marca r. b. przyjmowaną będzie, do Kontrolli Skarbowęj przy Kommissyi Wdztwa Kaliskiego pod adresem do podpisanego franco zgłosić się raczyli, a za odebraniem tegoż dzieła takowe niezwłocznie Prenumeratorom rozesłać zapewniam.

w Kaliszu dnia 8. Lutego 1828.

Naczelnik Kontrolli Skarbowęj przy Sądach Wdztwa Kaliskiego,  
*Sroczkowski.*

### Z B I Ó R P R Z E P I S Ó W S T Ę P L O W Y C H .

Na początku Kwietnia roku bieżącego wydzie z druku Zbiór przepisow Stęplowych z czasu od roku 1812, aż do dnia dzisiejszego, czyli raczy z epoki obowiązującego Prawa o opłatach Stęplowych na Seymie w roku 1811 uchwalonego, w następującym porządku:

1. Naprzód jako tekst umieszczoną jest dosłownie Ustawa Stęplowa i Delret Królewski z dnia 14. Lutego 1812 roku.
2. Zaraz poniżej pod każdym w szczególności §sem zamieszczone są jako noty w krótkości lecz treściwie wszystkie objaśnienia wynikające z Reskryptów byłego Ministra Skarbu lub Komisaryi Rządowej Przychodów i Skarbu, z zacytowaniem daty i numeru Reskryptów, — Również gdzie przepis Prawa zmieniony lub objaśniony został Postanowieniem, powołaną jest data Postanowienia, a jeżeli to umieszczone w Dzienniku Praw, teży właściwy tom i stronnica Dziennika wyrażona:
3. Następnie ażeby ułatwić wyszukanie §fu lub zastosować z pewnością właściwy przepis prawa i objaśnienia w tym samym przedmiocie wydane, ułożony jest Skorowidz alfabetyczny, wskazujący §. Prawa, objaśnienia, i stronnice dzieła, na których przepisu szukać należy; a to tak co do czynności które stęplowi podlegają, jako też i tych, które albo od stępla są wyłączone, albo nareszcie względnie których była kwestya, czyli podlegają stęplowi lub przeciwnie?
4. Podobniez dołączona jest tablica progressywna, wskazująca cenę stępla użyć się powinnoego do takich czynności, które godług przepisów Prawa wymagają użycia stępla stosunkowo do wartości obiektu.
5. Na samym końcu będzie Instrukcyą świeżo pod dniem 6. Grudnia roku zeszłego przez Komisaryą R. P. i Skarbu wydana dla składów głównych Woiewódzkich i Dystrybutorów materiałów stęplowych z należącemi do niy wzorami.

Na dzieło to od lat kilku tyle pożądanę, obęymujące zupełnie kompletny zbiór urzędzeń Stęplowych, drobnym drukiem in8vo zajmujące arkuszy 15. i w skutku dozwoleńia Komisaryi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 5. Listopada r. z. do liczby 69,398. drukujące się: u Rendantów składów głównych Woiewódzkich na wszystkich Urzędach pocztowych, w kontrollach Skarbowych przy Sądach Woiewódzkich, w składach, materiałów Stęplowych, w Warszawie zaś prócz tego u kupca Józefa Wemera na Krakówskiem przedmieściu na przeciw odwachu pod Nrem 442. prenumerować można aż do dnia 25. Marca roku bieżącego za cenę złotych 6, na urzędach pocztowych za cenę złotych 7. późnię zaś jeżeli exemplarze jakie pozostaną. sprzedawane będą po cenie zwiększonę. —

w Warszawie dnia 31. Stycznia 1828.

Trzetrzewiński Woyciech, Referent I. Wydziału Stępla, Pocht i Loteryi, w Komisaryi R. P. i Skarbu, wydawca.



# D O D A T E K IIIci

do Nro. 7. Dziennika Województwa Kaliskiego  
roku 1828.

*Wydział Administracyjny. — Sekcja Fabryczna.*

Nro.  $\frac{63232}{3132}$ . z r. 27.

## KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO

Reskrypt Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 11. Grudnia r. z. Nro.  $\frac{4232}{434}$ , w osnowie następującej:

### KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH i POLICYI.

Rozwiązując wątpliwość raportem Kommissyi Woiewódzkiej z dnia 2. Października r. b. Nro.  $\frac{32634}{2618}$ . przedstawioną, co do użycia papieru stempowanego do Protokołów wyborowych starszych zgromadzeń rzemieślniczych, oświadcza: iż skoro wybory takowe co lat trzy dopełniane być powinny protokularnie w skutek istniejących Urzędzeń Rządowych, a mianowicie Artykuła 2. Postanowienia Namiestnika Kiołewskiego z dnia 31. Grudnia 1816, przeto w myśl §. 20. lit. b. nstawy Stempowej Protokoły tego rodzaju nie mogłyby być podciągane pod obowiązek użycia stempla.

Z polecenia Ministra Prezydującego:

Radca Stanu, Dyrektor Generalny,

(podp.)

*RADOSZOWSKI.*

Sekretarz Dyrekeyi, *Wentzel.*

Kommissya Woiewódzka podaje do powszechnéj wiadomości i ścisłego doń zastosowania się.

w Kaliszu dnia 16. Stycznia 1828 r.

Radca Stanu, Prezes: *Kowalski, Z.*

Sekretarz Generalny, *Welinowicz, Z.*

### OBWIESZCZENIE

*Kommissarz Obwodu Piótrkowskiego.*

Ponieważ Antoni Kania, w wiek popisowy wchodzący, zbiegł z służby od Xiędza Proboszcza z wsi Woli Grzymalinéy Gminy Łękińsko Obwodu tutéjszego. Przeto wzywa Wóytów Gmin i Burmistrzów Miast, aby tegoż w swych Gminach śledzili, a w razie wysledzenia, aby go pod pewną strażą tu do Bióra Obwodowego dostawili nakazeli.

w Piótrkowie dnia 23. Stycznia 1828 r.

*Bobrowski.*

## OBWIESZCZENIE.

*Kommissarz Obwodu Piotrkowskiego.*

Ponieważ Popisowy Albin Słazak, lat 25 mający, i Franciszek Niewiadomski, lat 13 liczący, zbiegli z Galonek Obwodu tutéyszego, i pónyt ich terażniejszy nie jest wiadomy, przeto wzywam Wóytów Gmin i Burmistrzów Mias, aby tychże w swych Gminach ściśle śledzili, a w razie wysledzenia, aby ich pod strażą do ino-iego Bióra odesłali.

w Piotrkowie dnia 25. Stycznia 1828 r.

*Bobrowski*

## OBWIESZCZENIE.

*Kommissarz Obwodu Piotrkowskiego,*

Ponieważ od dwóch tygodni znalezioną została klacz kaszlanowatéy maści, lisa, lat 10 mająca, na gruncie wsi Gminy Kocieszów błakająca się. Przeto wzywam Władze Policyjne, aby Właściciela téy klaczy wysledzić starały się, który z stosowną legitymacją może po iéy odebranie za wynagrodzeniem do Wóyta Gminy Kocieszów, lub do Bióra Obwodowego przybydź.

w Piotrkowie dnia 31. Stycznia 1828 r.

*Bobrowski.*

## OBWIESZCZENIE.

*Pisarz Trybunału Cywilnego pierwszej Instancyi  
Woiewództwa Kaliskiego.*

Podaje do publiczney wiadomości, iż Dobra Zakrzyn z przyległemi halendrami Zakrzyńskimi, w Powiecie, Obwodzie i Woiewództwie Kaliskim położone, naletnicy Magdalony Umińskiéy, po niegdy W. Magdalenie z Gemburthów 1na wota Piotrowskiéy, serundo Umińskiéy, pozostałéy córki dziedziczne, w których imieniu W. Jan Nepomucen Umiński, General woysk Polskich, jako oyciec i naturalny opiekun dziala, w wsi Zakrzynie w Powiecie Kaliskim zamieszkanie obrane mającéy, na rzecz W. Józefa Puchalskiego, byłego Pułkownika woysk Polskich, w wsi Zakrzynie Pote Kaliskim zamieszkałego, zostawnego Possessora — Aktem tradycyi nieruchomości przez Komornika przy Trybunale Cywilnym Wdztwa Kaliskiego, W. Jakóba Siwickowskiego, w dniu 16. rozpoczętym, a w dniu 17. Sierpnia r. z. ukończonym, na gruncie wsi Zakrzyna spisany, zajęte, za którego W. Józef Glaubicz Rokossinski, Patron Trybunału Cywilnego Woiewództwa Kaliskiego, w Kaliszu zamieszkały, w poparciu tegoż zajęcia stawa. Akt zajęcia powyżéy wzmiankowany w Biórze Pisarza Kancellegyi Ziemiańskiéy Wdztwa Kaliskiego w dniu 4. Października r. z., a w Biórze zarejestrowan Trybunału Cywilnego Wdztwa Kaliskiego w dniu 10. tegoż m. i r. podany i zarejestrowany został.



Rzeczona Dobra Zakrzyna składała oddzielną Gminę, pod nazwiskiem: Gmina Zakrzyn.

Rozległość Dóbr Zakrzyna z przyległemi Hollendrami podług rozmiaru przez Ur. Filipa Duchinińskiego, ziemiomiercę przysięgłego i patentowanego, w mcu Kwietnia r. 1825 uskutecznionej jest następująca:

1)	Placów i zabudowań Dworskich	Morg.	6	□p.	91
2)	Ogrodów i Sądów	—	15	—	30
3)	Gruntów ornych Dworskich	—	694	—	94
4)	Łąk Dworskich czystych	—	70	—	68
5)	Łąk dito zarosłych	—	98	—	19
6)	Boru sosnowego	—	1798	—	118
7)	Lasu olszyny dużej	—	75	—	89
8)	Lasu olszyny drobnej	—	167	—	117
9)	Pastwisk czystych	—	55	—	153
10)	dito zarosłych	—	12	—	69
11)	Śmigów	—	62	—	177
12)	Placów i ogrodów czynszowauików	—	22	—	52
13)	Łąk i gruntów dito	—	4	—	91
14)	Placów i ogrodów chłopskich	—	45	—	98
15)	Gruntów ornych chłopskich	—	513	—	87
16)	Łąk chłopskich czystych	—	80	—	121
17)	dito zarosłych	—	33	—	41
18)	Ogrodów i niw borowych	—	8	—	158
19)	Łąk dla tychże przeznaczonych	—	9	—	18
20)	Placów, ogrodów i zabudowań młynarsza	—	3	—	51
21)	Gruntów ornych tegoż	—	80	—	9
22)	Łąk przez tegoż posiadanych	—	24	—	176
23)	Gruntów okupników	—	815	—	166
24)	Łąk separatnych tychże	—	8	—	158
25)	Stawów, sadzawek i wodociągów	—	28	—	159
26)	Dróg i nieużytków.	—	42	—	95

Summa ogólna Morg. 4779 □p. 165

czyli Hub miary Reńskiéj 159 morgów 9 □p. 165, rachując na Hubę po 30 morg.

W Dobrach Zakrzynie są następujni czynszowauicy, którzy odpłacają czynsz, a mianowicie: 1) Zygmunt Bruszc złp. 20, 2) Godfryd Techner złp. 4 gr. 15, 3) Wawrzyniec Leyman złp. 42 gr. 15, 4) Godfryd Nuske złp. 35 gr. 3, 5) Krystyan Nuske złp. 35 gr. 3, 6) Krystyan Füzner złp. 6 gr. 8, 7) Gotlib Neu-

man złtp. 36 gr. 8, 8) Godfryd Janat złtp. 43 gr. 23, 9) Godfryd Fabr złtp. 8 gr. 5, 10) Krystyan Fahr złtp. 33 gr. 3, 11) Daniel Lange i Krystyan Glaszke złtp. 23 gr. 3, 12) Gottlib Gutz złtp. 26 gr. 8, 13) Michał Glaszke złtp. 43 gr. 23, 14) Samuel Janat złtp. 30, 15) Gottlib Mentzel złtp. 37 gr. 15, 16) Andrzej Werner złtp. 17 gr. 15, 17) Woyciech Waber złtp. 20, 18) Andrzej Mentzel złtp. 10, 19) Godfryd Neyman złtp. 36 gr. 8, 20) Marcin Neyman złtp. 27 gr. 15, 21) Krystyan Miller złtp. 33 gr. 24, 22) Samuel Gering złtp. 50 gr. 11, 23) Godfryd Fechner złtp. 25 gr. 10, 24) Krystof Neyman złtp. 7 gr. 15, 25) Marcin Glapiuiec złtp. 38, 26) Antoni Migdalski złtp. 37 gr. 15, 27) Gottlib Szermer złtp. 2, 28) Woyciech Plesnierowski cieśla złtp. 60, 29) Stanisław Plugawiecki szewc złtp. 40, 30) Grzegorz Drzewiecki wyrobnik złtp. 20, 31) Sebastyan Dzik złtp. 50. Powyżey wyrażeni Koleniści od Nro. 1. aż do 28. oprócz opłacanych czynszów zostają w obowiązku, w każdym roku odrobić w żniwa dni 38. Nro. 32) Jan Łucyusz młynarz opłaca z młyna wodnego złtp. 360, prócz tego za wieprza złtp. 40, oddzielnie z wiatraka opłaca rocznie złtp. 30, nadto z wiatraka winien zemlec surowcu sztuk 10, z młyna zaś tyle, ile Dwór potrzebować będzie; wreszcie w drogę, gdzie i iak daleko Dwór Zakrzyna zadysponuje w każdym czasie i na każdą dyspozycyą wysyłać powinien.

Dobra powyżey wyrażone ma w posiadaniu W. Jozef Puchalski, iako zastawny Dzierzawca.

Któż się chce o wszystkich szczegółach tych Dóbr objaśnić, może w Kancelaryi Trybunału i u Patrona popierającego zaięcie przeyrzeć, a któż chce Dobra widzieć, może się udać na grunt.

Tradycya powyżey z daty wymieniona w iedney kopii dla JW. Jana Nepożmucena Umińskiego w branyim zamieszkanu w wsi Zakrzynie na ręce Zastępcy Wóyty Gminy, Karóla Hoffman, w drugiey kopii temuz Karolowi Hoffman, iako zastępcy Wóyty Gminy Zakrzynia, w dniu 17. Sierpnia r. z., a w trzeciéy kopii Janowi Sobiechowskiemu, Pisarzowi Sądu Pokoju Ptu Kaliskiego, w dniu 24. Sierpnia r. t. wręczoną została.

Dobra te sprzedane będą w Przes. Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego, w Kaliszu w Pałacu Sądowym Sessye swe odbywaiącym, na Audyencyi publiczney, tak iak są zaięte.

Pierwsze ogłoszenie warunków licytacyi i sprzedarzy w dniu 23. Listopada r. z. o godzinie 10. z rana na Audyencyi wspomnionego Trybunału, drugie d. 7. Grudnia a trzecie d. 21. Grudnia r. z. nastąpiło, gdzie wyrabiający sprzedarz W. Józef Puchalski podał za te Dobra sumę złotp. 100,000. poczem termin do temczasowego przysądzenia na dzień 8. Lutego r. b. o godzinie 10. z rana wyznaczony został. W którym pomienione Dobra Zakrzynu Patronowi popierającemu sprzedarz



W, Józefowi Glaubicz Rokossowskiemu za summę 100,000. złotp. temczasowie przy-  
sądzone zostały, i termin do ostatecznego przysądzenia na dzień 26. Marca r. b.  
o godzinie 10. z rana wyznaczony został,

w Kaliszu dnia 9. Lutego 1828. r.

*Piątkiewicz.*

### OBWIESZCZENIE.

*Rejent Powiatu Szadkowskiego.*

Zawiadomia Szanowną Publiczność, że po ś. p. Marcynie Kesner, Chirurgu  
w mieście Lutomiarsku, w Powiecie Szadkowskim dnia 2. Marca r. b. o godzinie 2.  
po południu będą sprzedawane przez publiczną licytacją meble, srebra, narzędzia  
chirurgiczne, garderoba, pościel, bielizna i tym podobne effekta.

Szadek dnia 1. Lutego 1828 r.

*W. Kobyłecki.*

### OBWIESZCZENIE.

*Rejent Powiatu Szadkowskiego.*

Zawiadomia Szan. Publiczność, że po ś. p. Szymonie Rogolińskim na gruncie  
wsi Stryje Xięże w Powiecie Szadkowskim dnia 24. b. m. i r. o godzinie 2. po  
łudniu będą sprzedawane przez publiczną licytacją meble, srebra, inwentarz rogaty  
i różne effekta.

Szadek dnia 2. Lutego 1828 r.

*W. Kobyłecki.*

### OBWIESZCZENIE.

*Komornik przy Trybunale Cywilnym Wdiewództwa Kaliskiego.*

W dniu 14. Maja 1828 roku o godzinie 9tęy zrana przed W. Franciszkiem  
Nowosielskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéy Wdztwa Kaliskiego, w Kaliszu od-  
będzie się publiczna licytacja na trzech-letnie wydzierżawienie od Sgo Jana Chrzyciela  
r. b. Dóbr Ziemskich Dembsko z przyległym młynem i stawem Pośrednik, tudzież  
dóbr Ziemskich Nakwasin z przyległościami, i młynem Murowaniec, Karcząną Broni-  
bor, i folwarkiem Rogala zwanemi, w Powiecie, Obwodzie i Wdztwie Kaliskiem le-  
żących, Dobra Dembsko zosiąją w posiadaniu Dziedzica, a dobra Nakwasin przy-  
noszą rocznego ozynszu dzierżawnego 14,300 złtp.

w Kaliszu dnia 9. Lutego 1828 roku.

*Leon Nowierski.*

### OBWIESZCZENIE.

*Komornik przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego.*

W dniu 2. Maja 1828 roku o godzinie 9. rano przed W. Franciszkiem Bajerem, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéy Wdztwa Kaliskiego, w Kaliszu odbędzie się publiczna licytacya na trzech-letnie wydzierżawienie od S. Jana Chrzyciela r. b. Dóbr Rychnowa Części B, i E, w Powiecie, Obwodzie i Wdztwie Kaliskiem leżących. Dobra te zostają w posiadaniu Właścicieli, w Kaliszu dnia 2. Lutego 1828.

*Leon Nowierski.*

### OBWIESZCZENIE.

*Komornik Trybunatu Cywilnego Województwa Kaliskiego.*

Podaje do publiczney wiadomości, iż w mieście Częstochowie przed Biórem Policyi w dniu 25. b. m. o godzinie 10. rano odbywać się będzie licytacya, na której różne ruchomości sądownie zatradowane, iako to: meble, lustra, srebra, miedź, karetą, kocz i rozmaite obiekta, więcéy dającemu za gotowe pieniądze sprzedawane będą. — Chęć kupaa mających w miejsce przznaczone zaprasza.

Kalisz dnia 8. Lutego 1828.

*Józef Narczyński.*

### OBWIESZCZENIE.

*Komornik przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego.*

Uwiadomić ma honor Szanowną Publiczność, iż w dniu 15. Lutego roku bieżącego o godzinie pierwszéy z południa w Rynku miasta Wielunia odbywać się będzie sprzedarz drogą publiczney licytacyi różnych mebli pokoiowych, koni cugowych, bryk i skopów.

Kalisz dnia 3. Lutego 1828 r.

*Marcin Drzewiecki.*

### OBWIESZCZENIE.

*Komornik przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego.*

Uwiadomić ma honor Szanowną Publiczność, iż w dniu 18. Lutego roku bieżącego o godzinie pierwszéy z południa w Rynku miasta Krzepic odbywać się będzie sprzedarz mebli pokoiowych, flint i pistoletów.

w Kaliszu dnia 3. Lutego 1828.

*Marcin Drzewiecki.*

Podaje się do wiadomości, iż dnia 21. miesiąca i roku bieżących, sprzedawane będą przez publiczną aukcyą tu w Kaliszu w domu pod Nro. 46 w Kancellaryi podpisanego Rejenta różne efekta do pozostałości beneficjalnéy należące, to jest: garderoba, bielizna Damskie i inne tym podobne.

Kalisz dnia 12. Lutego 1828 roku.

*Jgnacy Głowczewski.*



Barko 1827 dnia 22 Listopada w Kaliszu  
Na ządanie Józefa Łoiewskiego Patrona przy Trybunale Kaliskim w Kaliszu zamieszkałego jako Kucator Massy konkursowój Karola Fryderyka Wilhelma Reincken, który sam za siebie stawia.

Ja niżcy podpisany wóznym przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego w Kaliszu przy Rynku pod liczbą 27. mieszkający d. d. 9 Grudnia 1813. roku nominowany.

Wzwałem wierzycieli do Massy téy ubiegających się, i jako to:

1. Niewiadomego z mieszkańca i z Imienia Nadleszczozego Meller w imieniu swem i w imieniu Karola Ferdynanda Klamana jako pełnomocnik działającego.
2. Woyciecha Linke kupca w Koninie mieszkającego jako sukcesora Woyciecha Ernesta Siera.
3. Niewiadomych z Imienia i Nazwiska sukcesorów Janowskiego Józefa.
4. Niewiadomego z Imienia Kamelara Weyss czyli jego sukcesorkę nieletnią Józefę Weyss w imieniu téy opiekóna głównego Józefa Lesiewskiego w Koninie czyli teraz téy prawonbywcę W. Stanisława Kobyteckiego Rejenta w Kaliszu.
5. Byłą Królewską Pruską Woienną Ekonomiczną Komorę w Kaliszu.
6. Kasę Sallaryiną przy był y Regencyi w Kaliszu czyli teraz w miyescu téy Skarb Publiczny królestwa Polskiego w osobie JW. Stanisława Piwnickiego Rady Stanu Nadzwyczajnego Prezesa Komisyi Woiewództwa Kaliskiego w Kaliszu.
7. Prokuratorja Jenerała w Królestwie Polskiem posiadzenia swego w Warszawie odlywającą, przez doręczenie tego wezwania w Biorze Kommissyi Wóztwa Kaliskiego.
8. Nakoniec wszystkich niewiadomych wierzycieli do Massy téy pretensye mieć uogaczych, ażeby plan dystrybucyiny funduszów iakie w Massie téy spieniężone zostały przez byłego Rifferenta W. Sędziego Garszwinckiego dnia 24. Lipca r. b. sporządzony, a u terażmieszczego Rifferenta W. Romana Hubickiego Sędziego znajdujący się weinagu czasu oznaczonego to jest od daty wręczenia tego wezwania aż do dnia 21. Marca r. p. 1828. przejrzeni i wnioski jeżeli iakowacznym będą do protokołu W. Rifferenta podali gdyż inaczej za ulconony i zamknięty uważany będzie.

Oraz żeby się wezwantak rezolucya przez W. Sędziego Hubickiego Rifferenta téy Massy d. 15. Listopada 1827. wydaney w terminie wyznaczonym d. 21. Marca r. p. 1828. przed tymże W. Rifferentem o godzinie 3. z południa

w Sali Audyencyonalnéy Trybunału Cywilnego Wdztwa Kaliskiego stawili, celem uchwały na wnioski iakie wzywający Kurator przedstawi względem ukończenia pertraktacyi téy Massy. d. i. w.

*Jakób Lubiczewski*

## L I S T G O N C Z Y.

### *Sąd Policyi Prostty Powiatu Piotrkowskiego.*

Wzywa wszelkie Władze, tak Cywilne, iako i Woyskowe, bezpieczeństwem publiczném zajmujące się, ażeby Hieronima Gawrońskiego, i Stanisława Piszczckiego, o kradzież obwinionych, i z aresztu detencyjnego przez rozkucie się z łańcuchów nocną porą zbiegłych, podług poniższego opisu pilnie uważać, a w razie poznania i ujęcia Sądowi Policyi Poprawczyéy Wydziału Piotrkowskiego pod bezpieczną i mocną strażą odesłać zechciały.

#### 1) Opis Hieronima Gawrońskiego.

Hieronim Gawroński, Katolik, lat 35 liczący, rodem ze wsi Dąbrowy Ptu Opoczyńskiego, wzrostu wysokiego, twarzy okrągłej chuderlawéy, nosa krótkiego zadartego, oczów siwych, włosów czarnych krótkich, bez żadnych znaków. — Ma na sobie koszulę z płótna lnianego nową, spodnie z płótna paczesnego z fartuszkim małym, na guziki z takiegoż płótna zapinane, chustkę na szyi tyftykową niebieską rogówką, kamizelkę z sukna szaraczkowego, płótnem lnianym podszytą, na sześć guzików mosiężnych zapinaną, kożuch z baranów białych przechodzony, bóty węgierską robotą z podkówkami dobre, czapkę z siwych baranków wierzchem manszestrowym ciemno-zielonym. — Za okradzenie Kościoła w Tomaszowie siedział w więzieniu Łęczyckim.

#### 2) Opis Stanisława Piszczckiego.

Stanisław Piszczcki, Katolik, lat 38 mający, rodem ze wsi Korczyzna Woiewodztwa Krakowskiego, wzrostu dobrego, twarzy okrągłej chuderlawéy, nosa długiego grubego, oczów burych, włosów ciemno blond, krótkich; bez żadnych znaków. — Ma na sobie koszulę z płótna paczesnego przechodzoną, spodnie z sukna białego z małym fartuszkim stare złe, drugie spodnie z płótna paczesnego podobnie złe, halsztuk z manszestru czarnego, kamizelkę z sukna ciemno-zielonego płótnem paczesnym podszytą, na guziki z takiegoż sukna zapinaną starą, wołoszkę z sukna ciemno-zielonego, kuczbaią białą podszytą, starą, złą, bóty pasowe z podkówkami dobre, czapkę z uszami wierzchem z sukna ciemno-zielonego z daszkiem.

Piotrków dnia 30. Stycznia 1828.

*Jg. Carszyński, P. z. P.*